

[A-25] Seat No. _____

No. of Printed Pages: 02

Sardar Patel University

M. A. (Final) (External) Examination

Thursday Date: 28/04/2016

Session: Evening Time: 02.30 P.M. to 05.30 P.M.

**PAPER-VIII: Alamkarashastra: Dhvanyaloka: Anandavardhan,
Vakroktijivitam: Kuntaka, Kavyalamkarasutravrutti: Vaman : SAN-508**

Total Marks: 100

(92)

પ્રશ્ન: ૧ ગમે તે બે કારિકા સાનુવાદ સમજાવો:

૧. યોડર્થઃ સહૃદયશલાઘ્યઃ કાવ્યાત્મેતિ વ્યવસ્થિતઃ ।
વાચ્યપ્રતીયમાનાઘ્યૌ તસ્ય ભેદાવુભૌ સ્મૃતૌ ॥
૨. શબ્દાર્થશાસનજ્ઞાનમાત્રેણૈવ ન વેદ્યતે ।
વેદ્યતે સ તુ કાવ્યાર્થતત્ત્વજ્ઞૈરૈવ કેવલમ્ ॥
૩. યત્રાર્થઃ શબ્દો વા તમર્થમુપસર્જનીકૃતસ્વાર્થો ।
વ્યઙ્ક્તઃ કાવ્યવિશેષઃ સ ધ્વનિરિતિ સૂરિભિઃ કથિતઃ ॥
૪. વ્યઙ્ગ્યસ્ય યત્રાપ્રાધાન્યં વાચ્યમાત્રાનુયાયિનઃ ।
સમાસોક્ત્યાદયસ્તત્ર વાચ્યાલઙ્કૃતયઃ સ્ફુટાઃ ॥

પ્રશ્ન: ૨ ધ્વનિવિરોધી મતોનો પરિચય આપી આનંદવર્ધને કરેલું અભાવવાદીમતનું ખંડન સવિસ્તર ચર્ચો.

(92)

અથવા

પ્રશ્ન: ૨ નોંધ લખો:

(92)

૧. વાચ્યાર્થમાં રસાદિધ્વનિના અંતર્ભાવ વિશે આનંદવર્ધનનો મત
૨. અવિવક્ષિતવાચ્યધ્વનિ અને વિવક્ષિતાન્યપરવાચ્યધ્વનિનું સ્વરૂપ

પ્રશ્ન: ૩ ગમે તે બે કારિકા સાનુવાદ સમજાવો:

(92)

૧. શબ્દાર્થો સહિતૌ વક્રકવિવ્યાપારશાલિનિ ।
બન્ધે વ્યવસ્થિતૌ કાવ્યં તદ્વિદાહ્વાદકારિણિ ॥
૨. ઉભાવેતાવલઙ્કાર્યો તયોઃ પુનરલઙ્કૃતિઃ ।
વક્રોક્તિરેવ વૈદગ્ધ્યભઙ્ગીભણિતિરુચ્યતે ॥
૩. વાચ્યચાકસૌભાગ્યલાવણ્યપરિપોષકઃ ।
વ્યાપારશાલી વાક્યસ્ય વિન્યાસો બન્ધ ઉચ્યતે ॥
૪. અત્રારોચકિનઃ કેચિચ્છાયાવૈચિત્ર્યરજ્જુકે ।
વિદગ્ધનેપથ્યવિદ્ધૌ ભુજઙ્ગા એવ સાદરાઃ ॥

પ્રશ્ન: ૪ કુન્તકની વકોક્તિનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરી પદપૂર્વાર્ધવક્તા અને પ્રત્યયવક્તાના પ્રકારો સોદાહરણ સમજાવો

(92)

અથવા

પ્રશ્ન: ૪ નોંધ લખો:

(92)

૧. કુન્તકમતે કાવ્યપ્રયોજનાનિ ।
૨. કુન્તકની કાવ્યગુણો વિશેની વિચારણા.

(1)

(P.T.O.)

प्रश्न: ५ गभे ते यार ससंदर्भ समजावो:

(१६)

१. काव्यं सद दृष्टाऽदृष्टार्थं प्रीतिकीर्तिहेतुत्वात्।
२. न कतकं पङ्कप्रसादनाय।
३. पदाधानोद्धरणमवेक्षणम्।
४. गुणविपर्ययात्मानो दोषाः।
५. विरसविरामं यतिभ्रष्टम्।
६. जातिप्रमाणधर्मन्यूनतोपमानस्य हीनत्वम्।
७. नैकं पदं द्विः प्रयोज्यं प्रायेण।

प्रश्न: ६ गभे ते भे प्रश्नोनां उत्तर आपो:

(२४)

१. वामनना समग्र रीतिथितननुं सोदाहरण विश्लेषण करो.
२. वामनानुसार गुणानुं स्वरूप स्पष्ट करी अर्थगुणो सोदाहरण समजावो.
३. "वामन समग्र अलंकार समूहने उपमाप्रपंचरूपे प्रतिपादित करे छे" यर्था करो.
४. संस्कृत काव्यशास्त्रमां वामननुं प्रदान मूलवो.

-0-

②